

2.3. İftira

İftira, bir kimseye işlemediği bir suç isnat etmek anlamındadır. Sözlükte "yalan söylemek, uydurmak, asılsız isnatta bulunmak" gibi manalara gelen iftira, terim olarak "bir kimseye asılsız olarak suç, günah yahut kusur sayılan bir söz, davranış veya nitelik isnat etmek" anlamında kullanılmaktadır.⁷⁶

Yüce Allah (c.c.) buyuruyor ki:

"Mü'min erkekleri ve mü'min kadınları işlemedikleri şeyler yüzünden incitenler, bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmişlerdir."

Ahzâb suresi, 58. ayet.

71. En'âm suresi, 68. ayet.

72. Buhârî, Mezâlim 10, Rikâk, 48.

73. Mustafa Çağrı, "Nemîme" md. TDVİA, C 32, s. 553.

74. Tirmizi, Birr ve Sila, 78.

75. bk. Buhârî, Vudû, 55, 56, Edeb, 49.

76. Mustafa Çağrı, "İftira" md. TDVİA, C 21, s.522.

HATIRLAYALIM

BÜYÜK GÜNAHLAR

Peygamberimiz bir hadisinde, "Size büyük günahların en büyüğümlerinden haber vereyim mi? Onlar: Allah'a ortak tanımak, ana babaya itaatsizlik ve yalancı şahitliktir"

Buhari, "Edeb", 6; Müslim, "İman", 38; Tirmizi, "Tefsir", 5.

buyurmuş, başka hadislerinde "Mahveden yedi günahdan sakınıınız. Onlar: Allah'a ortak koşmak, sihir yapmak, haksız yere adam öldürmek, yetim malı yemek, riba, savaştan kaçmak, iffetli ve iman sahibi bir kadına zina iftirasında bulunmaktır"

Buhari, "Vesaya", 23; Müslim, "iman", 38; Ebu Davud, "Vesaya", 10.

diyerek, büyük günahların yedi tanesini zikretmiştir.

Kur'an-ı Kerim'de iftira ve benzeri kelimelerin çoğunlukla, **"Allah hakkında yalan uydurma, O'nun birliği ile bağdaşmayan iddialar ileri sürme"**⁷⁷ manasında yer almaktadır. Dolayısıyla iftiranın en büyüğü Allah'a (c.c) karşı yapılmaktadır. Kur'an-ı Kerim'de "yalan, iftira" manasında **"ifk"** kelimesi kullanılmaktadır.⁷⁸ Kur'an-ı Kerim'de "iftira, asılsız iddia" manasında **"bühtan"** kelimesi de kullanılmıştır.⁷⁹ **"Bu iftirayı işittiğiniz vakit, 'Böyle sözleri ağızımıza almamız bize yaraşmaz. Seni eksikliklerden uzak tutarız Allah'ım! Bu, çok büyük bir iftiradır' deseydiniz ya!"**⁸⁰

Ayet-i kerimeler, iftira karşısında mü'minin nasıl bir tavır takınması gerektiğini ortaya koymaktadır. İslam'da asılsız olması muhtemel haberlere doğruymuş gibi ilgi göstermek ve bunlara araştırmadan inanmak yasaklanmıştır. Kur'an-ı Kerim'de, Hz. Aişe'ye (r.a) atılan iftira karşısında Müslümanlar'ın tutumu değerlendirilirken bütün mü'minlerin, böyle bir habere hemen inanmayıp iftiraya uğrayan kişi hakkında hüsn-i zanda bulunmaları gerektiği vurgulanmaktadır. Aynı zamanda bu tür asılsız isnat ve iftiraların yayılmasından hoşlananların dünyada ve ahirette ağır bir şekilde cezalandırılmayı hak ettikleri bildirilmektedir.⁸¹

Güzel ahlakı tamamlamak üzere gönderilmiş olan Hz. Peygamber (s.a.v), kadın-erkek bütün Müslümanlar'ı her türlü kötü huy ve davranışlardan uzak tutmaya çalıştığı gibi onları iftira konusunda uyarmıştır! **"Sizden biriniz, kendisi için istediğini başkası için de istemedikçe iman etmiş sayılmaz"**⁸², **"Müslüman, diğer Müslümanlar'ın elinden ve dilinden zarar görmediği kimsedir"**⁸³ gibi hadislerle genel olarak doğruluk, dürüstlük ve adaleti emretmekte; yalancılık, haksızlık, suizan ve iftira gibi kötülükleri yasaklamaktadır.

Hadis-i şeriflerde büyük günahlar arasında sayılan iftira, mü'minlerin birbirlerinden emin olmaları ve aralarında hüsn-i zan ile muamelede bulunmaları ile üstesinden gelinebilecek bir davranıştır.

77. bk. Al-i İmrân suresi, 94. ayet; En'am suresi, 21, 93, 144. ayetler.

78. bk. Furkan suresi, 4. ayet; Sebe suresi, 43. ayet.

79. Nisa suresi, 20, 112, 156. ayetler.

80. Nur suresi, 16. ayet.

81. bk. Nur suresi, 12 ve 19. ayetler.

82. Buhârî, "İmân", 7; Müslim, "İmân", 71, 72.

83. Buhârî, "İmân", 4, 5; Müslim, "İmân", 64, 65.